

Svar på remiss av Statskontorets rapport Förbättrad kontroll och uppföljning av privata utförare i kommuner och regioner

(Statskontoret 2025:7)

Kommunens ställningstagande

Luleå kommun tillstyrker utredningens förslag på ändringar i kommunallagen liksom statlig granskning av kommuner. Detta ska dock vägas mot att detaljreglering i kommunallagen liksom resursåtgång för kontrollen av kommuner. Luleå kommun anser att förslaget att regeringen bör utreda hinder för kommuner och regioner att anmäla välfärdsbrott är bra.

Luleå kommuns yttrande

Rapporten innehåller fyra förslag:

1. *Ett tillägg i kommunallagen 6 kap. 1§ som tydliggör att styrelsens uppsikt inbegriper kontroll och uppföljning av privata utförare.* Luleå kommun tillstyrker förslaget. Luleå kommun anser att den befintliga skrivningen i kommunallagen om kommunstyrelsernas uppsikt omfattar privata utförare. Det kan finnas en viss fördel av att synliggöra uppföljningen av privata utförare särskilt men det ska vägas mot att införa alltför många detaljer i kommunallagen om vad uppsikten ska avse.
2. *En ny paragraf i kommunallagen 10 kap. av vilken det framgår att styrelsen årligen till fullmäktige ska rapportera om sitt arbete och resultat kopplat till sin uppsikt av kommunens eller regionens uppföljning och kontroll av privata utförare.* Luleå kommun tillstyrker förslaget men anser att det ska vägas mot att ha alltför mycket detaljer i kommunallagen om hur uppsikten ska redovisas till fullmäktige.
3. *Regeringen bör överväga att utreda om staten behöver komplettera granskningen av den kommunala och regionala verksamheten i syfte att motverka välfärdsbrottslighet.* Luleå kommun tillstyrker förslaget men anser att förstärkt statlig granskning bör vägas mot resurser för att stärka kommunernas och regionernas egen kontroll och uppföljning. Statens granskning riskerar att ta resurs från den uppföljning som kommunerna själva ska göra av de privata utförarna. Rapporten anger att det skulle bidra till ett lärande över kommungränser vilket är positivt och Luleå kommun anser att staten, genom sina myndigheter, kan bidra till att stärka kommunerna genom att tillhandahålla utbildning och stöd till kommuner och regioner samt undanröja hinder

i annan lagstiftning som utgör hinder för kommuner att följa upp och kontrollera privata utförare.

4. *Regeringen bör närmare utreda vad som hindrar tjänstepersoner i kommuner och regioner att anmäla välfärdsbrott och ta fram åtgärder för att minska trösklarna för att anmäla.* Luleå kommun tillstyrker förslaget. Luleå kommun anser att förslaget är bra. Fokuset för utredningen bör vara på hinder som finns på grund av lagstiftning eller andra faktorer som försvårar samarbetet med nationella myndigheter. Genom att utreda och identifiera dessa hinder kan staten ta fram åtgärder för att underlätta för kommuner och regioner att anmäla välfärdsbrott och därmed bidra till att förebygga och bekämpa välfärdsbrottslighet.

Rapporten anger ytterligare saker som staten kan göra för att stärka förutsättningarna för arbetet mot välfärdsbrott såsom bättre tillgång till information kopplat till köp av verksamhet, verktyg för uteslutning, nationellt register över utförares tidigare leveranser, samordnad registerkontroll och samverkan med statliga aktörer. Luleå kommun håller med om att flera av åtgärderna har positiv effekt för att motverka välfärdsbrottslighet. Särskilt viktig är den samordnade registerkontrollen men även nationellt register över utförares tidigare leveranser. När det gäller förslaget om ökad samverkan mellan kommuner och statliga aktörer för att motverka välfärdsbrott är det av betydelse att samarbete sker mellan berörda myndigheter och kommunen inom respektive verksamhetsområde. Exempelvis bör skolmyndigheterna och den kommunala skolverksamheten samarbeta för att gemensamt stärka kompetensen och erfarenheten inom sina specifika områden.

Rapporten anser att kommuner bör stärka sitt arbete i flera avseenden. De anser att kommuners ledarskap ska prioritera kontroll och uppföljning som också i större utsträckning ska rikta in sig på välfärdsbrott. De anser också att kommuner behöver öka både generella och specifika kunskaperna om välfärdsbrott (otillåten påverkan, utförares ekonomi, rättsläge avseende upphandling samt den egna kulturen). Luleå kommuns håller med om att de beskrivna åtgärderna är mycket viktiga.

För Luleå Kommun

Nina Gotthold
Verksamhetscontroller